

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Akik nem kockáztatnak semmit.

Zombor, szeptember 20.

Vannak a bécsi udvar árnyékában hatalmasságok, kik nem ismernek sem külön Ausztriát, sem külön Magyarországot, hanem csak egyetlen egy birodalmat, melyet újabban Gross-Österreich néven szeretnek nevezgetni.

És van Magyarországon egy, mondó egy ember, aki szakasztott úgy gondolkodik és érez, mint ezek és bármely pillanatban cselekedni is kész úgy, ahogy ezek kívánják.

Azok is, ez is a birodalmi egység szempontjából ellenzik a magyar nemzetnek az önálló jegybankra, a nemzeti hadseregre és Boszniának Magyarországhoz való csatolására vonatkozó törvényes és jogos követeléseinek teljesítését.

Azok is, ez is közös terveik legnagyobb akadályát a parlamentárizmusban s legfőbb támaszát és előmozdítóját az abszolutizmusban látják. Ez oknál fogva egy lélekkel esküdt ellenségei az alkotmányos kormányzásnak, melyet csak addig hajlandók túrni, míg

az összbirodalmi érdekeknek nem alkalmatlan és készségesen megszavaztat mindent: katonát és pénzt, amire az összbirodalomnak szüksége van.

Törvény, eskü, becsületszó csak akkor szent előttük, ha nekik kedvez, ha kapnivalót köt le; ellenben lelkiismeretfurdalás nélkül átgázolnak rajtuk, ha adásra köteleznek.

Ha az osztrák álparlamentárizmus találna okvetetlenkedni — ami tiszta osztrák ügyben nem ritka jelenség —, akkor az udvar körül rajzó hatalmasok az osztrák kormányval egyszerűen feloszlatják a galibáskodó parlamentet s a hirhedt tizennegyedik szakasszal kormányoztatnak; ha véletlenül az osztrák kormány követne el ballépést s összbirodalom-ellenes engedményt tenne a magyar nemzetnek, — ami ritka eset — akkor vagy elbocsáttatják a felséggel, mint Becket katonai követeléseink honorálásáért, vagy maga dezavválására kényszerítik, mint Bienert a készízetések felvételének megigéréseért és a boszniai magyar bank alapításába való beleegyezéseért.

Vizont ha a magyar nemzeti

kormány makacsul ragaszkodik a nemzet igazához, az összbirodalom magyarországi apostola menten felkinálkozik engedelmes kormány alakítására; s ha a nemzet képvisellete elég vakmerő szembeszállni nemzetellenes törekvéseivel, késznek ígérkezik akár honvéd fegyveres erővel széjjelzavarni a fékezhetetlen képviselőházat.

S ezek a rokon lelkek bátran űzhetik birodalomépítő, alkotmányrontó játékaikat, mert abban is teljesen egyeznek egymással, hogy nem kockáztatnak semmit. A Gross-Österreich magyarországi expozitúráját legszűkebb körén: a rokonságán és a megvásárolható kétségbeesett egzisztenciákon kívül nem fogadja be sem magánlak, sem egyesületi helyiség. Az udvari hatalmasságok sem kockáztatják a korona érdekeit, mert ha nem sikerül nekik egységes birodalom urává lenni, uralkodni fog tovább a külön Ausztria és külön Magyarország fölött.

Ugy látszik, megint beköszöntött rájuk nézve a kereslet és kínálat várvárt, sőt előkészített pillanata. Legelőször a Budapesti Hirlap Bécsi Ano-

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Ördög az eklézián.

Vereska Mihálynak, a felsővidéki öreg tiszteletesnek családja kivonult a vonathoz. A Vereska lányok, Tini, Biri és Johanka a legújabb ruhájukat vették fel; a Vereska fiúk, Timót a legátus, Péter a gazdász és János a kölyök szintén ünneplőben ágáltak. Az öregek, Vereska Mihály és a felesége a régi zöldesfényű ruhájukban várták a vonatot. Ez a ruha harminc év óta hirdette a tisztaság házaspár ünnepnapjait.

A pesti vonat késétt. Valahol utközben a hegyet vájták talján munkások s egy hatalmas szikladarab éppen a sinekre esett. Amíg a sziklát az uttestről eltávolították, a vonatok várnia kellett. Gribócba tehát egy órával később érkezett a vendég.

Ez az óra nagyon hosszú volt. Az öreg tiszteletes türelmetlenül rázogatta a nagy sötétkék vászonernyőjét, a lányokat szoritotta a mider, a legátus, már a századik latin citátumnál tartott, melyet a legközelebbi husvétii legáció szándékozott elmondani.

Csak a gazdász volt nyugodt, az a nagyfejű jámbor fiú, aki a kölyök fülét ráncigálta meg egyszer-kétszer az idősebb fivér tekintélyével. János, a legkisebb fiú ugyanis egyre a sinek közt szaladgált az öreg tiszteletesné nagy rémületére, aki váltig kérlelte:

— Jánuskám, egyetlen Jánuskám fuss ide! Nem látod, hogy jön a vonat?

— Hol? Én nem látom! — diadalmaskodott Jánoska és szemtelenül meresztgette szemét a vasuti sinek irányába.

II.

— Marianne! Marianne! Itt vagyunk! Szervusz! Jaj de szép vagy! Marianne!

A Vereska család majd eldöntötte lábáról a pesti vonatot, amelynek második osztályu kocsijából egy kacagó, nagy kalapos asszony szállott ki. Mintha selyem csipkefelhőből ereszkedett volna alá a szép asszony, aki után a kalauz nagy sárga bőröndöket és egész üteg kalapskatulyát szállított le a vonatról.

— Marianne, hosszú volt az út? Mindjárt bent vagyunk a faluban. Csak egy kis séta. Gyerekek vigyék a pakkokat.

A Vereska fiúk felkapták a pesti vendég

csomagjait és a menet megindult a faluba. Elöl Marianne, a szép asszony, a tiszteletes ur néhai öcsésének leánya, aki egy pesti miniszteri hivatalnoknak volt a felesége, de a sors özvegyi sorsba juttatta. Jobbról a tiszteletes asszony, balról a tiszteletes ur. Timót a legátus egy sárga bőröndöt és két kalapskatulyát, Péter a gazdász egy sárga bőröndöt és négy kalapskatulyát cipelt utánuk, míg János a kölyök az elejtegetett kalapskatulyákat szedegette fel az uton nagy diadalkiáltásokkal.

Az egész Gribóc kiállt a kapuba, mikor a tiszteletes urék pesti vendége a falun végigvonult:

— Ah, milyen szép — sugtak össze irigykedve az asszonyok. Nézzétek a kalapját, igazi struccotoll van rajta. És a ruhája!

A férfiak csak csöndesen ühümgették, elmondani sem jó, miket gondoltak magukban. De az asszonyok kitalálták a gondolatukat, mert aznap este egyetlenegy gribóci házban sem költötték el békességben a vacsorát.

II.

Vasárnap délelőtt a templomban a legelső padsorban ült a szép Marianne asszony. A tiszteletes asszony áhítatosan forgatta

nimusza, akinek összekötéseivel fogva rendszeren jók és megbízhatók az értesülései, ezt írja: „Azokban a bécsi körökben, ahol sanda szemmel néznek a magyar szabadságra, azt hallottam, hogy nem is Lukács Lászlót, hanem egyenesen Kristófit kell megbízni a kormányalakítással Magyarországon. Ő megtenné Rudnay Bélát belügyminiszterrel s talán bizonyára egy Lányi-féle törvénymagyarozót, ki minden erőszakos intézkedésre rábizonyítaná, hogy törvényen, jögon és jogosultságon alapszik.“

Ha sikerül a kalandos kísérlet, jó; ha nem sikerül, akkor is „az átmeneti kormány fait accompli-t teremt minden kritikus ponton (bankban, katonai költségben, boszniai ügyekben, balkáni kereskedelmi szerződésben) s az elkövetkezendő új alkotmányos kormányuk — újabb nyomor és szenvedések után — feladata lesz fátyolt vetni a multra s tudomásul vételt és büntetlenséget biztosítani“.

Ime, mint legutóbb mi is irtuk, ez a veszedelem fenyeget bennünket a semmit sem kockáztató gross-österreich-osok szövetsége részéről. Ujból hangoztatjuk: résen legyünk!

Miért késik az ipartörvény revíziója?

Nagyobb reklámmal talán egyetlenegy reform tárgyalásába sem kezdtek, mint az ipartörvény reformjába.

Már nagy ideje annak, hogy hosszú esztendők súlyos panasza végre arra az elhatározásra bírta a kereskedelemügyi kormányt, hogy elkészítse az ipartörvény revízióját. EGYMÁSUTÁN jelentek meg a törvény reformjára vonatkozó előmunkálatok és tanulmányok, míg

vége megjelent a várva-várt reformtervezet is.

A kormány szócsövei lelkes reklámmal, a szakkörök és az összes érdekeltek pedig dühös elégedetlenséggel fogadták a reformot. A nagy elkeseredés hatása alatt a kereskedelemügyi miniszter visszahívta több fontos intézkedését, úgy hogy a felháborodástól nem félve, néhány hónap előtt a budapesti újjáirosháza közgyűlési termébe összehívta az iparosparlamentet, mely befejezte a tanácskozásait anélkül, hogy a reformot alaposan letárgyalta vagy megvitatta volna.

E tanácskozások befejezése óta hirtelen hallatszolt a nagyfontosságú reformról és talán most sem kerülne szóba ez az égetően sürgős kérdés, ha az érdekeltek nem szorítanák a kormányt régi ígéretének a beváltására. Félhivatalos formában most azt jelentik, hogy a kereskedelmi miniszter, számolva a közgazdasági érdekviseletek részéről hozzá beérkezett sürgető felterjesztések aggódó nyilatkozataival, elrendelte, hogy az ankét tárgyalásainak folytatásához szükséges nagy előmunkálati anyagot végleges formában feldolgozzák.

A feldolgozás munkája a nyári szünet alatt teljesen lekötötte a miniszterium törvényelőkészítési osztályának tevékenységét, amely Sztéryni József államtitkár közreműködésével a múlt napokban nyert befejezést. Ennek következtében a feldolgozott és átnézett anyag most már sajtó alá került és a legrövidebb időn belül a nyilvánosság elé fog jutni az a három hatalmas kötet, amely a hatóságok, iparkamarák, ipartestületek és ipari szakegyesületek részéről beérkezett kritikai véleménye-

ket a tervezet rendszerében pragmatikusan összefoglalja. Ez a munkálat szerves kiegészítő része lesz annak a nagyszabású kodifikációs anyagnak, amely a nyugodtabb időkben újból összehívandó ankét hozzászólása után a két évtizede türelmetlenül várt új ipartörvény parlamenti tárgyalásának alapjául fog szolgálni. Ideje lenne már, hogy végre-valahára becsületesen, az összes érdekek figyelembevételével megcsinálnák az ipartörvény reformját.

H I R E K.

Uj főispáni titkár. A m. kir. belügyminiszter rétháti Kovácsics Dezső dr., csanádvarmegyei tb. szolgabíró miniszteri segédfoglalmazóvá kinevezte és főispáni titkári minőségben szolgálattételre Bács-Bodrog vármegye főispánja mellé osztotta be.

A sajtóiroda ülése. Az izraelita ünnepekre való tekintettel a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének bácsmegei választmánya legközelebbi ülését 26-án este tartja meg a Vadász-kürt-szálloda kávéházi külön helyiségében.

Szüreti mulatság. A kath. legényegylet által vasárnap rendezett szüreti mulatságon az egyesület terme zsufolásig megtelt vidám leányokkal és vig legényekkel. A teremben meleg levegő, táncoló kedv, vidámság és forró hangulat uralkodott. A táncoló párok mulatsága kora reggelig elhúzódott.

Távbeszélő. Megyénk távbeszélő állomásainak száma emelkedett és pedig Szabadkán 497-ről 526-ra, Baján 101-ről 114-re, Ujvidéken 233-ról 250-re, Zomborban 94-ről 113-ra, Bács-Bodrog vármegye községeiben 180-ról 347-re.

Eljegyzés. Labancz Sándor m. kir. pénzügyi kataszteri irodatiszt eljegyezte Eberhardt Karolint Zomborban.

Hangverseny. Özv. Maximovits Szilárdné urasszony zongoraművésznő, október hó 2-án hangversenyt rendez, melynek műsorát jövő számunkban közöljük.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 28-án (kedden) délután 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart.

mellette a nagykapos imakönyvet, míg a kórusban a kántor szórakozottan énekelte a XXXVI-ik zsoltárt. A kántor, Timót, a legátus volt; mert a kis paróchiának nem volt külön kántora s mikor a legátus a kollegiumban tanult, akkor Knyihár, a csizmadia énekelte a zsoltárokat.

Az egész templom Marianne asszonyt nézte. A jegyzők kisasszonya a héten beutazott Lőcsére és szintén struccollas kalapot vett magának. Hogy nevettek hátul a rektor-leányok. Marianne asszony új kalapban jelent meg a templomban. A kalapon két kis gerle turbékolt egy fészekben. A jegyzők kisasszonya csunyan le volt főzve.

Az egész templomon valami különös láz ömlött el. Ahol más vasárnapi napon csöndes áhitatban merültek el a jámbor hívő lelkek, most izgatottan fészkelődtek az emberek. Akik még nem látták a szép pesti vendéget, előre nyujtogatták a nyakukat. Fent a kórusban el-elakadt a Timót legátus hangja, meg volt babonázva az egész tisztes gyülekezet.

Vereska tiszteletes ur gyorsan befejezte

az e vasárnapi prédikációt és templom után elgondolkozva, szomoruan ment hazafelé.

IV.

A Vereska lányok összebujtak a tiszteletes asszonnyal s ennek az lett a vége, hogy a tiszteletes asszony felvette a zöldsfényű fekete ruháját. — Ez az ünnepi alkalom azt jelentette, hogy a tiszteletes asszony a tiszteletes kisasszonyokkal felült a vonatra. Velük ment Marianne asszony is. A városi boltokban a Marianne asszony személyes felügyelete mellett választották ki aztán a tiszteletes kisasszonyok új nyári toalettjét.

Az egész Gribóc a Marianne asszony finom izléséről beszélt az ez után következő héten. A gribóci fiatal menyecskék pedig városi varró kisasszonyt hozattak és halomra készültek a szebbnél-szebb ruhák.

A gribóci uri körök nagy reformon mentek tehát keresztül. Az asszonyok megtanultak flörtölni, a szoknyájukat keces mozdulattal úgy emelték fel, hogy a harisnyájukból mindenestre kilássék egy tenyérnyi. A kaszinóban a fiatal urak lumpolni kezdtek. Pénteken! Ah, milyen szerencsétlen nap! — megtörtént Gribócon az első pezsgőzés. Kri-

zsóczy, a fiatal mérnök hozatott egy kosár igazi magyar pezsgőt Lőcséről. A tiszteletes ur a következő vasárnapon a világi hiúságokról tartott prédikációt. A padokban ezalatt vidám nevetgélések folytak.

V.

Végfelé közeledett a nyár. A szép Marianne asszony el akart utazni Gribócról. Csak két hete volt hátra, a fiatalág még egy utolsó majálist szándékozott rendezni a tiszteletére. Kint a Livádiában, a gribóci füzesben tartották a majálist. Persze új ruhák kellettek hozzá. A férjek és apák dühösen vakargatták a tarkójukat, ez a nyár sok adósságra keverte őket. Az asszonyok persze azt mondják, hogy a sok adósság a szárazság miatt van. Mintha bizony Gribócon sokat ártott volna a szárazság. Más sem terem ott meg, csak a krumpli.

A majáliston nagy botrány történt. A rektorné valahogy elveszett a füzesben, mikor inegalálták, vele volt Krizsóczy, a mérnök is. Jaj, hogy sirtak a rektor kisasszonyok. Majd kifutott a szemük a szegyéntől.

Persze vége volt egyszerre a mulatságnak. A mamák sietve vitték haza leányaikat.

Pályázat. A Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaság Mikszáth Kálmán 40 éves írói jubileuma alkalmából a folyó év őszén ünnepi közgyűlést tart. Ezen ünnepélyhez irandó abszolútbecsű alkalmi versre 5 darab 10 koronás aranyból álló pályadíjat tűzött ki. A pályaművek idegen kézzel írva és jelíges levéllel ellátva 1909. október 1-ig Zomborba küldendők Pataj Sándor főtájkár címére.

A törvényhatósági mérték-hitelesítők. Miután a törvényhatóságok, városok és községek egy nagy részének az 1874. évi VIII. tc. alapján föllállított hordójelző hivatala leendő átalakítása iránt az 1907. évi V. tc. 39. §-a alapján hozott határozatai ez idő szerint még végrehajtva nincsenek, sőt a törvény értelmében megkívánható kormányhatósági jóváhagyásnak hiányában jelenleg még jogerőssé sem váltak s ily viszonyok közt a törvényhatóságok, városok, községek a hordójelzést a törvény alapján átalakított hordójelző hivatalokkal végeztetni semmi esetre se volnának képesek — a kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a meglévő hordóhitelesítők ez évi december hó végéig hagyassanak meg helyeiken.

Népfelkelők jelentkezése. Amint annakidején megirtuk, a tartalékosok jelentkezései elmaradnak. A népfelkelő kötelezettek ellenőrzési szemléje október hó 1., 2. és 4-én lesz a Thökölyi-úton levő Rákóczi-féle vendéglőben.

Gyilkolt az alkohol. Akik még mindig kételkedve fogadják, hogy az alkohol évről-évre mennyi áldozatot követel magának, azok tájékoztatására minden kommentár nélkül szolgáljon e két hír: Szücs Tamás szabadkai tanyai lakos Hegedűs János esárdájába betért egy pohár pálinkára, de nem egy pohárral ivott, hanem két kis üveggel szedett be. Kijöretelekor megállt az ajtóban, küzdött magával, majd visszafordult és ismét megivott két kis üveggel, amitől úgy beruggott, hogy béresének kellett a kocsijára föltenni. Hazahajtottak, lefektették Szücsöt, de pár perc múlva remülten vették észre, hogy az öreg Szücs Tamás halott. Megölte a pálinka. Az orvos már csak a halált állapíthatta meg. — Katymáron folyó hó 12-én az országon vérbefagyva találtak egy parasztembert. A csendőrök megállapították, hogy a hulla Jákits István bácsbokodi hatvanhét éves földmivésé. Jákits a szomszéd faluban volt, hogy János fiát meglátogassa. Az öreg ittas állapotban ült kocsiára, hogy hazatérjen. Utközben fölvette kocsijára Ispánovits Antal nevű ismerősét. A legközelebbi csárdánál leszálltak a kocsiról és betértek egy pohár borra. Az egy pohárból több is lett és mikor

Mindenki a botrányról beszélt. Másnap reggelre azonban még furcsább dolog történt. Eltűnt Timót, a legátus. Hová tűnt? Merre? Talán visszament a kollégiumba? Hiszen két hét múlva kezdődnek az előadások. Na de talán Marianne asszony nem ment szintén a kollégiumba? Mert ő is eltűnt. Rettenetes eset. Egész Gribóc csak arról beszélt, hogy Marianne asszony elszöktette Timót, a legátust.

Gribócon ezúttal korán beköszöntött az ősz. Olyan szomorú lett egyszerre a világ. Az asszonyok levetették a szép nyári toalettjeiket, a madárfészes kalapokat, a könnyű schvreaux cipőket. Csak halkan suttogtak valakiről egymás közt, aki elment, a pesti vendégről, a szép asszonyról, aki megszöktette Timót, a legátust.

Vereska tiszteletes ur a legközelebbi vasárnapon ezzel az evangéliumi kezdettel kezdte meg prédikációját:

— Fillokszera pusztított az Ur szőlőjében, ördög járt az eklézsián, hála neked Uram, hogy tőle megszabadítottál...

Pakots József.

estefelől újból utnak indultak, egy fordulónál a szekér nekiment egy fatörzsnek és teljesen összetört. Az utasok kiborultak és a magával tehetetlen Jákitsot a lovak úgy összerugdoszták, hogy rövid idő alatt kiszivedett. Társa nagynehezen föltápáskodott és gyalog botorkált a faluba. Lefeküdt és csak másnap ébredt föl mámoros álmából. Az előző nap történetéről — saját vallomása szerint — semmit sem tudott és csak a csendőröktől tudta meg, hogy Jákits holtan maradt az országon.

Szüreti multság. A zombori összmunkásság által folyó hó 19-ére hirdetett szüreti multsága kedvezőtlen idő miatt elmaradt. A multság folyó hó 26-án (vasárnap) a Rákóczi-úton levő Aulitzky-féle vendéglő kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén a vendéglő összes termeiben tartják meg. Beléptidij: személyjegy 1 korona, kísérőjegy 50 fillér. Kezdeté este fél 8 órakor.

Az ipari létminimum kérdése. A magyar végrehajtási törvény tudvalevően abban a kedvezményben részesíti az iparost, hogy az ipar folytatásához szükséges szerszámokat és eszközöket, továbbá a legszükségesebb anyagkészletet kivézi a végrehajtási kényszer alól. Az ide tartozó esetek legnagyobb részében vitássá válik az, hogy mit kell érteni a legszükségesebb szerszámok alatt. A legélesebben jut kifejezésre az ebben uralkodó bizonytalanság akkor, amikor egy varrógépről van szó. Ujabbban olyan eset fordult elő a temesvári bíróságok előtt, ahol egy favágógépről volt szó. Egy végrehajtás során egy iparosnál lefoglaltak egy háromezer korona értékű képviselő favágógépet. Ez ellen a végrehajtást szenvedő iparos előterjesztéssel élt és elérte azt, hogy az elsőfokú bíróság a favágógépre nézve a végrehajtási megsemmisítette és mint szükséges szerszámot a bírói zár alól feloldotta. Ez ellen viszont a végrehajtást vezető hitelező keresett jogorvoslást az ítélőtáblánál, amely kimondta, hogy egy favágógép, ha háromezer korona értékű képvisel, nem vonható az iparos-létminimum fogalma alá.

Egy kuruzsló letartóztatása. A jámbor és hiszékeny falusi nép között gajdabádkodó és veszedelmesen elszaporodott kuruzslók egyik ritka példányát tette ártalmatlanná a szabadkai csendőrség. Ez az emberi szörnyeteg nem a kuruzslók rendes receptje szerint, kenőccsel, teával és füvekkel dolgozott, hanem radikális módon akart segíteni a betegre: késsel vagdalt és szurkált. Betegei az erélyes kezelést következtében most csaknem kivétel nélkül élet-halál közt fekszenek a szabadkai kórházban. A veszedelmes kuruzsló, Fritmann Gáspár a Szabadka melletti Radonóvacon dolgozott. Fritmann áldozatait teljesen megnyomorította gyógyításával. Többek közt egy Szabó nevű gazdának, kinek fején fájó kinövés támadt, e kinövését egy késsel egyszerűen lekanyarította, miáltal Szabó életveszélyes sérülést szenvedett. Szabó szelítőt feleségét is kezelte Fritmann, még pedig olyképen, hogy ágyba fektette, majd egy késsel kétszer a hasába szurt s az ágyból kirántva, azt mondta, hogy Szabóné már meggyógyult ezáltal. Pálffy Antal gazdának valami szembaja volt. Ennek balkezén az eret vágta fel s meghagyta, hogy a vért csak hagyja folyni, míg a rossz vér, mitől szembaja támadt, teljesen ki nem folyik. Pálffyt a sok vérvesztés folytán eszméletlen állapotban szállították a kórházba, hol élet-halál közt lebeg. Fritmann többeken aranyér-operációt is hajtott végre. A csendőrség Fritmant a szabadkai ügyészség fogházába szállította és a vizsgálatot ellene megindította.

Elégett kisleány. Ognyanov Szaveta sajkszlaki 6 éves kisleánya a napokban egy őrizetlen pillanatban a tűzhöz ment. Ruhája meggyuladván, a kis gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azokban szörnyű kínok közt belehalt.

Agyongázolt levélhordó. Az uverbázi állomáson keresztül robozó gyorsvonat elgázolta Bálint István uverbázi levélhordót. A vizsgálat megindult.

Kevés a magyar iparos. Érdekes és figyelemreméltó fölhívást intézett Kolozsvár városa a szülőkhöz abból az alkalomból, hogy a szülők most határoznak gyermekeik pályája, jövője felett. Meleg szavakkal hivatkozik a város tanácsa e fölhívásban ama kötelességére, hogy szívén kell viselni a lakosság mindennemű érdekét és éppen ezért fölhívja a szülők figyelmét arra, hogy ma mezőink, erdőink, bérceink nyersanyagát a külföldön dolgozzák föl, ahonnan ezek a nyersanyagok mint iparcikkek visszakerülnek hozzánk és mi milliókat küldünk értük az idegeneknek, holott nálunk földolgozva a sok külföldre került pénz a mi gazdasági helyzetünket javítaná. — A fölhívás a szülők szemé elé tárja a hivatalnok-nyomort és kéri őket, hogy a régi téves hittel dacolva; a sok hivatalnoknak szánt gyermeket iparosnak adják, mert akkor, amellet, hogy gyermekeiknek biztos kenyérkeresetet nyújtanak, elősegítik Magyarország gazdasági függetlenségét is, az ipar és kereskedelem révén meggazdagodott ország és egyedül csak ez lesz aztán képes a politikai függetlenségét is megszerezni és föntartani.

A féltékenység. Kricskovics Miklós és Répits Ferenc garai legények egy lánynak tették a szépet. Mindketten el voltak arra határozva, hogy a szépséges leányzót főkéntő alá viszik. A leány azonban jobban hajlott Kricskovics szavára és azzal szivesebben állott szóba. A napokban ismét összejött a két vetélytárs. Kricskovics megmondotta Répitsnek, hogy ne is járjon többet a leány után, úgy is hiába fárads. Répits ezen annyira dühbe jött, hogy revolvért rántott és hatszor egymásután rálőtt vetélytársára. A hat lövés közül kettő talált. Az egyik az állán, a másik pedig a balkarján sértette meg Kricskovicsot. A dühös udvarló ellen folyik a vizsgálat.

Szerencsétlenség. Grosz Fülöp jómódot kiskéri gazda kukoricát vitt haza szekeren. A lovak a súlyos terhet nem tudták megindítani. Grosz erre felállott a kocsiában és ütlegelni kezdte őket. A lovak hirtelen megindultak és Grosz a váratlan rázkódástól elvesztette az egyensúlyt, lebukott a kocsiról és a nehéz szekér kerekei összezúzták mindkét lábát.

A férj boszúja. Nagy Istvánné szül. Ösz Anna dávidi asszony már fél év óta különváltan él férjétől, aki goromba, részeges ember. A napokban a férj boszút akart állni a hűtlen asszonyon, akit az utcán megtámadott egy konyhakéssel és életveszélyesen megszurkált. A vérengző Nagy ezután megszökött. Középtermetű, barna, sovány, pórias külsejű. Körözését elrendelték.

Országos vásár. A hódsági őszi vásár folyó hó 26-án és 27-én lesz megtartva. Vészmentes helyekről az állatok felhajthatók. Iparosok és kereskedők igazolványukat tartoznak felmutatni.

Művészet — Irodalom.

Felhívás előfizetésre. T ü r r Antal (Del Toró), az ismert nevű zombori író „Ujabb képek az okkupációból” címmel adja ki tárcá-elbeszéléseit. A huszonkét elbeszélés — mint a gyűjtemény címe is jelzi — részben komoly, megható, részben pedig tréfás, humoros csatatörténeteket mond el a boszniai okkupáció idejéből színes, festői nyelven, majd a bánatban vergődő szívek borus, majd a kacagtató helyzetek, bohókás ötletek derűs hangján. Oly irodalmi színvonalon állanak és szép költői nyelvezettel vannak megírva e tárcák, hogy azokat elejétől végig elolvasni valódi élvezet. Egyenként az érdekes tárcák a lapunkban jelentek meg elszórván. Most összegyűjtve kiadóhivatalunk bocsájtja a könyvpiacon. A könyv 8 ivnyi terjedelemben, finom papíron és tiszta, jól olvasható betűkkel nyomva, jelent meg és vagy a szerzőnél Zomborban (Bács-Bodrog megye), vagy a „Bácska” kiadóhivatalában

Zomborban rendelhető meg. Ára: 1 korona. Gyűjtők 10 példány után 1 tiszteletpéldányban részesülnek.

A „Vasárnapi Ujság“ szeptember 19-iki száma bemutatja Cookot és Pearyt s sarkutazó hajóikat, a morvaországi nagy hadgyakorlatokat, a magyar királyi automobiltestületet stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Lampréth Géza novellája, Farkas Imre és Horváth Ákos verse, Daniel Lesueur franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: Gineverné György Ilona cikke az angolországi Chesterről (képekkel), cikk a levegő jogáról, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 4 korona, a „Világkrónika“-val együtt 4 kor. 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Közgazdaság.

Gazdasági egyesületünk igazgató-választmányi ülése.

Gazdasági egyesületünk igazgató-választmánya folyó hó 11-én ülést tartott.

Jelen voltak: Törley Gyula társelnök, dr. Lebach László alelnök, Gräber Gyula, Gräber Ferenc, dr. Pertschy Ferenc, dr. Poór Béla. Gazdaköri megbízottak: Ozsvár Péter Csantavér, Judt Pál Cservenka, Nagy János Bácskertes, Szalay Zsigmond Gábor, Ruprich Jakab Paripás, Steinhardt József Veperöd, Zabik László háziipari megbízott, Trischler Gyula számvizsgáló bizottsági elnök, Wámoscher Áron számvizsgáló bizottsági tag, Günther Ferenc ügyvezető-igazgató, Inhoff József titkár.

Elnök: Törley Gyula társelnök, előadó: Günther Ferenc ügyvezető-igazgató, jegyzőkönyvvezető: Inhoff József titkár.

Alapítótagság átruházása.

Tárgysorozat előtt Törley Gyula elnök előterjesztésére Vojnits Jakab alapító tagságát Vojnits Andrásra, Vermes Gábor pedig Vermes Károlyra ruházták át.

Tagfelvétel.

A múlt ülés jegyzőkönyvének bemutatása és tudomásulvétele és a jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése után új tagokat vettek fel:

10 koronásnak tövisi Rácz Bélát Kuláról és a Bácsalmási bortermelők szövetkezetét; 4 koronásnak Zomborból hatot, Szabadkáról egyet, Cservenkáról kettőt, Ujverbászról egyet, Pacséról kettőt és Kossuthfalváról kettőt, a bácskerteszi gazdakörbe 3-at, a dunacsébi gazdakörbe 2-t, a gombosi gazdakörbe 4-et, a paripási gazdakörbe 1-et, a garai gazdakörbe 31-et, a kerényi községi gazdakörbe 34-et, a temerini községi gazdakörbe 32-t.

Elköltözés és kilépés alapján töröltek 11 tagot, köztük a Dorneyi községi gazdakört.

Igazgatói jelentés.

Az ügyvezető-igazgató részletes jelentésben számolt be az egyesület tevékenységéről.

Az egyesület képviseltette magát a nemzetközi tejgazdasági kongresszuson, melyre kigazdánk is nagy számban rándultak föl, a bezdáni, a szentfűlöpi, a topolyai és az ókéri gazdakörök csoportosan.

Az országos tenyészállatvásáron és a tejgazdasági kiállításon résztvettek az apatini, madarasi, ujsziváci, szentfűlöpi és kerényi tejszövetkezetek s kiállított vajjáért apatini tej-

szövetkezet arany, a madarasi ezüst, az ujsziváci és szentfűlöpi bronz érmet nyert.

A magyar gazdaszövetség június 23-án Palicson tartott ideai gazdagyűlésén az egyesületi, gazdaköri és tejszövetkezeti tagok sorából 300-on felül vettek részt s a gyűlés előkészítésében és rendezésében az egyesületünk is segédkezett.

A komlószakosztály augusztus hó 5-én Hódságon tartott látogatott ülést.

A mezőhegyesi motoros és gözeke versenyen is több bácskai gazdatag vett részt.

Az augusztus 22-én és 23-án megtartott löverseny némi veszteséggel folyt le, melynek pontos összege csak az elszámolás megejtése után lesz megállapítható.

Az egyesület által kérelmezett és a m. kir. földmivelésügyi miniszterium által engedélyezett **patkolási tanfolyamnak** augusztus hó 22-én volt a záróvizsgálója. A tanfolyamhallgatók 26 darabból álló patkógyűjteménnyel ajándékozták meg az egyesületet.

Darányi Ignác m. kir. földmivelésügyi miniszternek, Forster Kálmán miniszteri osztálytanácsosnak, Tátray János állategészségügyi felügyelőnek, Illy György vármegyei főállatorvosnak anyagi és erkölcsi támogatásukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az egyesület.

Az egyesület a gazdakörök alapszabályait a vármegyei alispáni hivatal útján felterjesztette a miniszteriumhoz;

kedvezményes gyümölcsfák jegyzése iránt felhívást intézett a tagokhoz;

a téli népies gazdasági előadásokra nagyobb összegű államsegélyt s a takarmányinségben szenvedő kigazdánk részére nagyobb mennyiségű **katonai rozskorpát** kérelmezett;

a gazdasági felügyelőség útján a szokásos módon cserebaromfiakat is kérelmezett, de eredménytelenül, azért elhatározta, hogy kérelmével közvetlenül a m. kir. földmivelésügyi miniszteriumhoz fordul és közbenjárásra a vármegye főispánját is felkéri.

Az egyesület kérelmére **ifj. Vojnits István** vármegyei alispán megkereste a községi előljárókat aziránt, hogy mindazon községekben, ahol gazdakör még nincsen, oly tisztviselőt (tanítót, községi alkalmazottat) ajánlani szíveskedjék, aki a kezdőmunkálatok s majdan a gazdaköri titkári teendők ellátására vállalkozik. A jelentések már be is érkeztek. Az igazgató-választmány ifj. Vojnits István vármegyei alispánnak a gazdaügy lelkes támogatásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Mivel a szegedi kir. ítélőtábla területén levő kir. törvényszékek által elítelt 18 éven aluli fiu- és leány-rabokat a zombori kir. ügyészség felügyelete alatti kir. törvényszék fogházában helyezik el, Popovits Aurél királyi táblai főügyész helyettes megkereste az egyesületet, hogy ezen kiskoru elítelt munkaejét háziipari munkára használja föl. Az egyesület oly értelemben járult hozzá az igazgató-választmány tervéhez, hogy amennyiben a nyersanyagbeszerzés és értékesítés üzleti lebonyolítását vállalja, ennek keresztülvételére fogyasztási és értékesítő szövetkezetét kéri fel. Az ügyvezető-igazgató megbízást nyert, hogy ezen esetleges későbbi személyes tárgyalásokat vezesse s az eredményről annak idején jelentést tegyen.

A cservenkai és temerini állatdíjazások ünnepies keretben igen sikerültek. A temerini díjakhoz hozzájárultak: özv. Fernbach Antalné 150, temerini takarékpénztár 50, temerini tejszövetkezet 20, községi előljárók 100, temerini gazdakör 100 koronával. A nagylelkű adako-

zóknek az igazgató-választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Az apatini lódíjazást az ügetőverseny miatt október 3-ról 31-re halasztották.

Az ügyvezető társelnök lemondása.

Falcione Lajos ügyvezető társelnök lemondását az igazgató-választmány tudomásul veszi és a rendes évi közgyűlés elé terjeszti. Az ügyvezető-elnöki teendőket az állás betöltéséig az elnökség tagjai egymás között megosztják.

Az ügyviteli teendőkre nézve pedig elhatározta, hogy az ügyvezető-igazgató a pénztárt állandóan ellenőrizze, a költségvetésileg megállapított tételeket ideiglenesen utalványozza, az utalványozást havonként az elnökségnek bemutatassa. Az ügyvezető-igazgató a költségvetés keretén túl nem utalványozhat. Az igazgató-választmány ezen határozataiban azonban a közgyűlésnek bemutatandók.

A pénztárnoki állás betöltése.

Az egyesületnél és a szövetkezetnél beállt nagyobb forgalomra való tekintettel az igazgató-választmány elhatározta, hogy oly pénztárnokot alkalmaz, aki a kellő szakképzettséggel rendelkezik s nagyobb összegű biztositékot készpénzben képes letétbe helyezni. Ennélfogva a jelenleg alkalmazott pénztárnoknak folyó évi október elsején történő kilépéssel felmondott s helyébe egy évi próbaidő s egy havi felmondás mellett Schlachter József zombori lakost választották meg.

Miniszteri leiratok.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter leiratait, mely szerint a **Németbirodalomba irányuló házastásra szánt bor** és must küldeményekre nézve a németbirodalmi vámhivatalok az orsz. m. kir. kémiai intézet és központi vegyikísérleti állomás, a debreceni, kassai, keszthelyi és magyaróvári m. kir. mezőgazdasági vegyikísérleti állomás által kiállítandó **vegyelemzési bizonyítványok** hitelességét elfogadják ismerni, a bizonyítvánnyal el nem látott borokat a németbirodalmi vizsgáló állomások fogják eszközölni.

Tudomásul vették.

A hadsereg-ellátás iránti póttintézkedéseket tartalmazó leirat kapcsán megbízást nyert az ügyvezető-igazgató, hogy a jövő év első igazgató-választmányi ülésén az összes hadsereg-ellátásra vonatkozó tudnivalókat terjessze elő, hogy ezek alapján az egyesület és szövetkezet e kérdéssel behatóan foglalkozhassék. A hadsereg-ellátás a jövő évi programba felveendő.

A bornyilvántartás vezetése tárgyában kiadott rendelet kapcsán elhatározta az egyesület, hogy gazdakörök és tejszövetkezetek részére leendő szétosztás céljából a földmivelésügyi miniszteriumtól ingyenes „Uj bortörvény kiskátékát“ kérelmez.

A 300 korona **államsegélyt** a II. **sörárpa-vásárra** tudomásul vették.

A földmivelésügyi miniszterium egyik leiratában arról értesítette az egyesületet, nem teljesítheti a bácskai komlótermelők azon kérelmét, hogy a **magyar komlónak magyar serfőzdekbe való szállítására a kereskedelemügyi miniszteriumnál fuvarkedvezményt** eszközöljön ki okul a magyar serfőzők egyesülete azon érvelését hozván föl, hogy a magyar komló a honi sörgyártásnál alkalmatlan volta folytán csak kisebb mennyiségben használható. Az igazgató-választmány megütközéssel veszi tudomásul a magyar serfőzők egyesülete állásfoglalását és elhatározta, hogy egyesületi közlönyben a serfőző egyesület ellenakcióját

körülményesen ismertetni fogja — hogy a szakosztály a kellő érvekkel a serföző egyesület állításait megcáfolhassa.

Megyei átiratok.

Az egyesület pártolja Militics község kérelmét hetivásárjaira állatfelhajtás engedélyezése iránt, ellenben Mohol község kérelmét helypénzszedés engedélyezése iránt, mivel a helypénzszedés engedélyezése a mezőgazdasági termények árát mesterségesen emelné és tekintettel arra is, hogy a községnek pótdója nincs, nem pártolja.

OMGE. társaságok stb. átiratai.

A magyar szőlősgazdák országos egyesülete a Görögország részéről tervezett mazsolaszőlő vámjának leszállítása iránt intézett átiratok az egyesülethez. Hosszas eszmecsere alapján elhatározta az egyesület, hogy a földmivelés- és a kereskedelemügyi miniszteriumhoz az átirat értelmében felterjesztést intéz.

A Versecen megtartandó országos borászati kongresszusra az egyesület kiküldötte Szobonya Bertalan ny. földmives iskolai igazgatót és Inhoff József titkárt azon célból, hogy a homoki szőlőtermelés érdekeit a kongresszuson megvédjék; továbbá a szegedi országos jellegű baromfi-, galamb- és házinyul-továbbá bor-, szőlő-, gyümölcs-, gyümölcskonzerv-, konyhakertészeti termény-, borászati- és kertészeti kiállításra kiküldötte Günther Ferenc ügyvezető-igazgatót, a gazdakörök és tejszövetkezeteket pedig csoportos kirándulásra fogja felhívni.

Uj pénzintézet. Csantavéri gazdák hitelintézete mint részvénytársaság címmel takarékpénztár alakul Csantavéren 100.000 korona alaptőkével. Részvényeket jegyezhetni október hó elsejéig lehet. Az alapítók között vannak Rudics János és dr. Oszvári Vilmos.

Figyelmeztetés szüret előtt.

Az új bortörvény értelmében minden szőlősgazda, aki több mint 4 kat. hold szőlővel bír, mustjáról, borairól nyilvántartást vezetni köteles. Eleve figyelmeztetjük ezért t. olvasóinkat, hogy a szükséges nyilvántartó füzetekről vagy könyvekről idejekorán gondoskodjanak, hogy abbamindjárt a szüret befejezte után a készletet bevezessék. Az a szempont, hogy sokan a szőlősgazdák közül a mustot, illetve bort rövid időn belül „szokták” vagy szeretnék eladni, senkit nem mentesít a bornyilvántartás kötelezettsége alól. Amíg a bor a pincében van, annak mennyiségeért és minőségeért a pince tulajdonosa felel s így esetleges vizsgáltnál a szüreti eredményről és történet változásokról felélni tartozik.

Milyen volt az ideai termés?

Amit eddig csak tapogatózó és félénken megállapított becslésekből tudunk, azt ma már hivatalos formában és végleges számadatok alapján is tudjuk, hogy Magyarországon az idén mindössze 32'85 millió métermázsza buza termett, szemben a tavalyi 41'4 millió métermázsával. Az eredmény tehát nemcsak hogy nem vigasztaló, hanem határozottan szomorú és lesújtó. Az ország igen súlyosan fogja megérezni a rossz termés-eredményt, amit csak fokozni fog az a tény, hogy a külföldön mindenfelé a tavalyinál is kedvezőbb az ideai termés-eredmény. A szomorú eredmény kétszáz millió koronánál is nagyobb veszteséget jelent az országra, mely ezt a nagy veszteséget az egyre fokozódó terhek mellett aligha tudja kisebb-nagyobb megrázkódtatások nélkül elviselni.

Szüret előtt. A bor fogyasztási adója kis községekben 100 liter után 8 korona 70 fillérben van megállapítva. A szőlősgazdák saját termésű borainak saját használatukra fordított része után kedvezményes adótétele és pedig 100 liter után 2 korona 70 fillért fizetnek akkor, ha a házi használatra szánt bormennyiség a szüret megkezdése előtt a község előjáróságánál szabályszerűen bejelentetik.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják köszönetünket mindazok, kik megboldogult férjem s atyám temetése alkalmával oly nagy részvétet tanúsítottak; ugy-szintén hálás köszönetünket nyilvánítjuk a tűzoltótestület elnökének, főparancsnokának, parancsnokának s a tűzoltó kartárs uraknak, hogy szívesek voltak a végtisztességen oly nagy számmal megjelenni, drága halottunkat utolsó útjára elkísérni és részvétüket nyilvánítani.

Zombor, 1909. szeptember hó 20-án.

Özv. Császár Gyuláné.
Özv. Waleth Jánosné.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

2021/végreh. 1909. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1909. évi Sp. II. 215/3 sz. végzése következtében dr. Thurszky Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Zombor szab. kir. város javára 1000 korona és járulékaik erejéig 1909. évi július hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2406 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, szálloda berendezés és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1909. évi V. 1398/1. számú végzése folytán 1000 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi június hó 1-ső napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 100 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban posta-utca 2 szám alatt leendő eszközzésére 1909. évi október hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. szeptember hó 13. án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

4531/kg. 1909.

Pályázati hirdetmény.

Gádor községénél üresedésbe jött évi 730 korona fizetéssel javadalmazott **községi irnoki állásra** ezennel pályázatot nyitok és felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október hó 15-ig** nyújtsák be.

Zombor, 1909. szeptember hó 16.

TÁRCZAY DEZSŐ,
főszolgabíró.

A zombor—sziváci ország-
:: uton fekvő ::

145 kat. hold

Schmausz-féle szállásbirtokot

igen előnyös fizetési feltéte-

o o lek mellett o o

örök áron eladjuk.

„BÁCSMEGYEI AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR”

ZOMBOR.

2—2

Eladó ház.

Zomborban, a Sztapári-uton

levő 24-ik számú ház előnyös

feltételek mellett eladó. —

Bővebb felvilágosítást ad:

ANTITS A. M. sörraktáros. 3—1

Arverési hirdetmény.

Alulírott gazdasági intéző közhírré teszi, hogy Cservenkán a község alsó részén a Ferenc-csatorna baloldalán az alsó komphid alatt levő a Ferenc-csatorna részvénytársulat tulajdonát képező **mészégető telep**, két 90—90 q ürtartalmu kemencével és lakkházzal, teljesen jó karban, a Ferenc-csatorna cservenkai partórházánál **1909. évi szeptember hó 28-án reggel 8 órakor** nyilvános szóbeli árverés útján 3, esetleg 6 évre **haszonbérbe fog adatni.**

Ujverbász, 1909. szeptember 17-én.

Stovicsek Károly,

2—1

gazd. intéző.

2191. szám. 1909.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kressneri cs. kir. járásbíró 1909. évi Cb. II. 255/3. számú végzése következtében Hivatalból Leopold Färber kressneri cég javára 626 kor. 20 fil. s járulékaik erejéig 1909. évi augusztus hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: cipők és varrógépek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1909. évi V. 1514/2. sz. végzése folytán 626 kor. 20 fil. tőkekövetelés, ennek 1909. évi június hó 5-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 54 kor. 55 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Kossuth Lajos-utca 4. sz. a. leendő eszközzésére 1909. évi október hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1909. évi szeptember hó 13. án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

3981/1909. szám.

Pályázati hirdetés.

Járásom Kula községében leköszönés folytán megüresedett s évi 900 korona készpénzfizetéssel javadalmazott III-ik irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi október hó 20-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. szeptember 17.

DR. BUDAY,
főszolgabíró.

2-1

Vadgesztenyét

V E S Z
bármilyen mennyiségben

Gombos Mór
Z O M B O R.

3-1

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Fakereskedő üzletbe és nádfonógyárba munkavezető kerestetik. Az állást elfoglalni óhajtók bizonyítványaikkal felszerelve a szondi vasuti állomás mellett nádfonógyárban jelentkezzenek.

* * *

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gombosok** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 300 korona. **Több waggon rendelésnél árengedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránylemez és cementben**, melyek a legolcsóbb árakon szerzhetők be.

Akinek szüksége van kukoricaszárat kötni kötéltre, nálam jó erős, géppel fonott gyékénykötél bármilyen mennyiségben kapható, 1000 darab 6 koronától feljebb.

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvétetik.

Tisztelettel 100-98

MERKL JÁNOS
S Z O N D,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Házeladás.

Zomborban, Apolló-utca 9. sz. a. ház szabadkézből eladó.

4-3

Bővebbet ugyanott.

!Mérnöki iroda!

Zombor város belsőségének s határos területeinek felmérése és térképezése alkalmával Zomborban. :: Rákóczi-ut 29. szám alatt ::

mérnöki irodát

nyitottam, mely irodában bárkinek, ki birtokának vagy telkenek felmérésevel kapcsolatosan bármilyen irányban felvilágosítást vagy utbaigazítást kér, a kellő magyarázatot megadom. Irodám a vállalati munkán kívül foglalkozik minden más mérnöki s műszaki munkák tervezésével s végrehajtásával, s bármilyen mérnöki felmérésre, felvilágosításra vagy szakértői véleményadásra ugy helyben, mint vidéken, a legnagyobb készséggel állok jó barátaim s ismerőseim rendelkezésére.

Zombor, 1909. szeptember hó.

Ikrényi Körmendy Imre,
221-2-1 okl. mérnök. 2-1

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.Bérlő: **Sárközi Béla.****GŐZFÜRDŐ:**

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2, 2 óráig.

Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

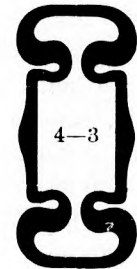
A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan :: friss víz. ::

52-3

Aki legjobban szer-
:: kesztett, ::
teljesen függet-

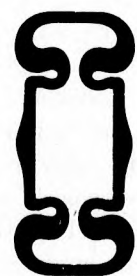
len nagy napilapot járati óhajt,
:: fizesse elő ::

Az Ujság-ot!

4-3

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . K 28.—
Félévre . . . „ 14.—
Negyedévre . . . „ 7.—
Egy hónapra . . . „ 2.20

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
28-32-36 oldal. Vasárnap és
ünne- **60-100** oldal.
napokon

MEGRENDELÉSI CIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 54-ik szám.